

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu (*utsökningsbalken*)

O výkonu rozhodnutí se hovoří tehdy, pokud orgán příslušný pro výkon vymáhá dodržení závazku, o němž rozhodl soud nebo jiný orgán. Výkon rozhodnutí se obvykle týká povinnosti uhradit určitou peněžní částku nebo vyklidit obydlí. Jiný druh výkonu rozhodnutí souvisí se zabavením či jinými zajišťovacími opatřeními.

Výkon rozhodnutí, který souvisí s platební povinností, se provádí prostřednictvím obstavení. Obstavení umožňuje zabavit majetek dlužníka. Pokud povinnost vyžaduje, aby dotyčná osoba vyklidila například obydlí, provádí se výkon formou soudního vystěhování. Jinak se výkon rozhodnutí provádí zpravidla tak, že orgán příslušný pro výkon nařídí osobě, vůči níž je výkon navrhován, aby konala nebo aby dodržela příkaz či jiné nařízení. Orgán příslušný pro výkon může uložit pokutu.

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině (*föräldrabalken*)

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině se týká opatření, jejichž účelem je splnění určité povinnosti vyplývající z rozhodnutí nebo z dohody o péči o děti, bydlišti dětí, styku s dětmi nebo předání dětí v praxi. Soud, který rozhodl o výkonu, může uložit pokutu nebo nařídít zajištění policíí. Stejná pravidla týkající se výkonu se použijí v případě výkonu cizích rozhodnutí podle nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 (dále jen „nařízení Brusel II“), týká-li se výkon rozhodnutí osoby dítěte. Jestliže se však výkon rozhodnutí týká majetku dítěte nebo právních nákladů, použije se exekuční řád.

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

Výkon rozhodnutí provádí švédský exekuční orgán (*Kronofogdemyndigheten*). Exekuční orgán proto rozhoduje například o zabavení majetku. Celkovou právní odpovědnost za opatření nese vrchní exekutor, zatímco vlastní výkon obvykle zajišťují ostatní úředníci (vykonavatelé provádějící exekuční opatření).

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?

3.1 Řízení

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

Aby mohlo dojít k výkonu rozhodnutí, musí existovat soudní rozhodnutí nebo jiný exekuční titul.

Základem pro výkon rozhodnutí mohou být tyto exekuční tituly:

rozsudek, usnesení nebo rozhodnutí soudu,

smír, který je potvrzen soudem, nebo mediační dohoda, kterou soud prohlásil za vykonatelnou,

schválené rozhodnutí o uložení trestní sankce, schválený platební rozkaz nebo schválený příkaz k zaplacení pokuty za porušení předpisů, rozhodčí nález,

písemný závazek učiněný v přítomnosti dvou svědků, který se týká plateb výživného podle zákona o manželství (*äktenskapsbalken*) a zákona o rodině (*föräldrabalken*),

rozhodnutí správního orgánu, které je vykonatelné podle zvláštního předpisu,

listina, která je vykonatelná podle zvláštního předpisu,

usnesení nebo rozhodnutí exekučního orgánu týkající se platebního příkazu nebo poskytnutí pomoci při výkonu rozhodnutí a evropské platební rozkazy, které exekuční orgán prohlásil za vykonatelné.

Jakmile byl vydán exekuční titul, není k zahájení výkonu zapotřebí další rozhodnutí soudu či jiného orgánu.

Důležitou součástí práce exekučního orgánu je shromažďování informací o majetku povinného. Povinný musí poskytnout podrobné informace o svém majetku a potvrdit správnost poskytnutých informací v písemném seznamu nebo během výslechu, a to pod hrozbou obvinění z trestného činu. Orgán může povinnému také nařídít, aby tyto informace poskytl pod hrozbou pokuty. O pokutě rozhodne okresní soud na žádost exekučního orgánu.

Návrh na výkon rozhodnutí lze podat ústně nebo písemně. Ústní podání návrhu vyžaduje, aby se navrhovatel (osoba žádající o výkon rozhodnutí) dostavil k exekučnímu orgánu. Písemný návrh musí podepsat navrhovatel nebo jeho zástupce.

Náklady státu na výkon rozhodnutí (správní náklady) jsou hrazeny z poplatků (náklady výkonu rozhodnutí). Správní náklady jsou zpravidla účtovány žalované straně (protistraně navrhovatele) v době výkonu rozhodnutí, je-li to možné. Navrhovatel je však obvykle odpovědný státu za tyto náklady. Výjimky z pravidla týkajícího se odpovědnosti navrhovatele mohou být učiněny například u většiny žádostí o platby výživného.

Obecným pravidlem je, že za každý exekuční titul, jehož výkon se požaduje, se stanoví základní poplatek. V případě výkonu rozhodnutí týkajícího se soukromoprávní žaloby činí základní poplatek 600 SEK.

K dalším poplatkům patří poplatky za přípravu, poplatky za prodej a zvláštní poplatky.

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině

Výkon rozhodnutí může být založen na rozhodnutí obecného soudu ve věci péče o děti, bydlišti dětí, styku s dětmi nebo předání dětí. Výkon rozhodnutí se může zakládat také na dohodě o péči o dítě, bydlišti dítěte nebo styku s dítětem, kterou uzavřeli rodiče a kterou schválil úřad sociální péče. Ve Švédsku lze provést i cizí rozhodnutí, například rozhodnutí, které je vykonatelné podle nařízení Brusel II.

Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí vydávají okresní soudy. Návrh na výkon rozhodnutí se obvykle podává okresnímu soudu, v jehož obvodu dítě žije.

Nemá-li dítě pobyt ve Švédsku, je nutno návrh podat okresnímu soudu ve Stockholmu (*Stockholms tingsrätt*).

Návrh může podat například rodič, k němuž se má dítě nastěhovat nebo který má mít styk s dítětem.

Při projednávání dané věci může soud vydat pracovníkovi sociálních služeb zvláštní pokyn, aby se pokusil přesvědčit osobu, která o dítě pečuje, aby to, co je v rozhodnutí nebo dohodě stanoveno, splnila dobrovolně. Je-li věc naléhavá, může soud nebo policejní orgán rozhodnout, že by záležitosti týkající se péče o dítě měly být projednány co nejdříve. Za účelem dosažení výkonu rozhodnutí může soud uložit pokutu nebo nařídít, aby policejní orgán přijal příslušné opatření.

Za návrh na výkon rozhodnutí podle zákona o rodině se poplatek neúčtuje. Kterékoli straně však může být nařízeno, aby uhradila náklady druhé strany.

Strana, kvůli níž byly vynaloženy náklady na zajištění péče o dítě nebo opatření v souvislosti s ním, může mít povinnost uhradit tyto náklady státu.

3.2 Hlavní podmínky

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

V některých případech mohou existovat překážky výkonu rozhodnutí. Tak je tomu například tehdy, je-li exekuční titul natolik nejasný, že jej nelze použít jako základ pro výkon rozhodnutí.

Jiným scénářem může být situace, kdy osoba, které bylo soudním rozhodnutím nařízeno provedení určitého úkonu, povinnost stanovenou v tomto rozhodnutí splnila, například uhradila danou částku.

Dalším případem může být situace, kdy osoba, které bylo nařízeno provedení určitého úkonu, podala na navrhovatele vzájemnou žalobu, tj. předložila protinárok. Protinárok představuje překážku výkonu rozhodnutí, pokud exekuční orgán zjistí, že vzájemná žaloba byla podána prostřednictvím platného exekučního titulu nebo je založena na písemném osvědčení nároku.

Jestliže povinný tvrdí, že jiná záležitost mezi stranami představuje překážku výkonu rozhodnutí a tuto námitku nelze ihned zamítnout, ani pak se nesmí výkon rozhodnutí uskutečnit. Příkladem mohou být námitky týkající se promlčecí lhůty.

Je-li exekuční titul soudem zrušen, je třeba vykonávací řízení ihned přerušit.

V některých případech může soud rovněž nařídit zastavení probíhajícího vykonávacího řízení (*inhibition*).

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině

Předpokladem je, že to, co je stanoveno v rozhodnutí nebo dohodě, je v nejlepším zájmu dítěte. Soud nemůže rozhodnutí nebo dohodu při přezkumu v rámci výkonu rozhodnutí znovu posoudit a hlavní alternativou je dobrovolné splnění závazku. Je-li zapotřebí donucovací opatření, je nejpravděpodobnější možností uložení pokuty. Fyzické odebrání lze použít pouze jako krajní možnost.

Někdy mohou existovat překážky výkonu rozhodnutí, například tehdy, je-li dítě nemocné.

Dosáhlo-li dítě takového věku a úrovně zralosti, že je nutno vzít v úvahu jeho přání, nelze výkon rozhodnutí uskutečnit proti vůli dítěte, ledaže soud zjistí, že to je nezbytné v nejlepším zájmu dítěte. Soud by měl výkon rozhodnutí zamítnout rovněž tehdy, je-li zřejmé, že by byl v rozporu s nejlepším zájmem dítěte.

4 Předmět a povaha exekučních opatření

4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

Aby mohl být majetek zabaven, musí být splněny určité podmínky. Majetek musí patřit povinnému, být převoditelný, mít určitou peněžní hodnotu.

Zabavit lze jakýkoli majetek. Pravidla týkající se předmětů osobní potřeby se obvykle vztahují pouze na fyzické osoby. Zabavit lze nemovitý i movitý majetek. Movitým majetkem se rozumí nejen osobní majetek (např. auta, plavidla a jiné předměty), nýbrž také aktiva (např. zůstatky na bankovním účtu) a různá práva (např. právo na užívání nebo dědické podíly).

Předmětem exekuce mohou být i mzdy, důchody atd.

Některé druhy majetku zabavit nelze. Tak je tomu v případě předmětů osobní potřeby. Pravidla týkající se předmětů osobní potřeby se obvykle vztahují pouze na fyzické osoby. K předmětům osobní potřeby patří například

oděvy a jiné předměty určené k osobnímu užívání povinným v přiměřené hodnotě, nábytek, domácí spotřebiče a jiné vybavení nezbytné pro chod domácnosti a její údržbu, nástroje a jiné vybavení nutné k živobytí či odbornému vzdělávání povinného,

osobní majetek, například medaile a sportovní ocenění, jež mají pro povinného velkou osobní hodnotu, takže jejich zabavení by nebylo vhodné.

Majetek rovněž může být před zabavením chráněn podle zvláštních předpisů. Tak je tomu například v případě odškodnění.

Výkon rozhodnutí v případě mzdy se může vztahovat pouze na prostředky převyšující částku, kterou povinný potřebuje k zajištění živobytí pro sebe a svou rodinu.

V tomto ohledu mají některé nároky přednost před ostatními. Nárok týkající se výživného má přednost před ostatními nároky.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

Jakmile došlo k zabavení majetku, nemá nad ním povinný stejnou kontrolu jako dříve. Povinný nesmí s majetkem nakládat na úkor navrhovatele tím, že by ho převáděl, nebo jiným způsobem, pokud k tomu exekuční orgán ze zvláštních důvodů po projednání s navrhovatelem neudělil souhlas.

Osoba, která nezákonně nakládá se zabaveným majetkem, může čelit trestním sankcím.

Rozhodnutí o zabavení majetku uděluje přednostní právo na majetek.

Při výkonu rozhodnutí musí třetí strana poskytnout údaje o veškerých nárocích, které má povinný vůči ní, nebo o jiných záležitostech, které mohou být důležité pro určení toho, zda má povinný zabavitelný majetek. Povinnost poskytnout informace se vztahuje i na třetí stranu, která má v držení majetek povinného, například majetek v zástavě nebo v úschově. Banka musí například poskytnout informace o bankovních účtech povinného, bezpečnostních schránkách či jiném majetku povinného, který má v úschově. Povinnost poskytnout informace mají rovněž přátelé a příbuzní povinného.

Informace od třetích stran lze požadovat ústně nebo písemně a v případě potřeby je možno předvolat třetí strany k výslechu. Splnění povinnosti lze vymáhat pod hrozbou pokuty nebo trestu odnětí svobody.

Exekuční orgán může zabavený majetek neprodleně prodat v nuceném prodeji. Nucený prodej se obvykle uskutečňuje prostřednictvím veřejné dražby, někdy však může být zajištěn soukromě.

Peněžní prostředky získané při výkonu rozhodnutí musí být zaprotokolovány a vyplaceny co nejrychleji navrhovateli.

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

Neexistuje žádná maximální lhůta vztahující se na platnost rozhodnutí o zabavení majetku. Právní předpisy však předpokládají, že zabavený majetek bude neprodleně prodán, viz oddíl 3.2.

K soudnímu vystěhování by mělo dojít pokud možno do čtyř týdnů poté, co exekuční orgán obdrží potřebné doklady.

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině

Není-li stanoveno jinak, usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabývá účinku neprodleně. Zůstává v platnosti, pokud není rozhodnuto jinak. V příkazu k zaplacení pokuty se obvykle uvádí, že opatření je nutno učinit v určité lhůtě, například dítě musí být předáno navrhovateli. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí v souvislosti s úpravou styku s dítětem obvykle uvádí, kdy ke styku může dojít, a zpravidla platí několik měsíců dopředu.

Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nebrání v přezkoumání nového návrhu.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Výkon rozhodnutí podle exekučního řádu

Proti rozhodnutí exekučního orgánu se obecně lze odvolat. Opravný prostředek k okresnímu soudu je třeba podat exekučnímu orgánu.

Odvolání proti rozhodnutí exekučního orgánu může podat i osoba, které se rozhodnutí nepříznivě dotklo. Pro odvolání proti rozhodnutí o obstavení mezd není stanovena žádná konkrétní lhůta. Proti rozhodnutím o zabavení ostatního majetku lze odvolání podat do tří týdnů od doručení. Třetí strany se mohou proti takovému zabavení odvolat kdykoli.

Okresní soud může rozhodnout o tom, že prozatím nebude exekuční opatření přijato (*inhibition*), nebo pokud k tomu shledá zvláštní důvody, může nařídit, aby bylo již přijaté opatření zrušeno.

Výkon rozhodnutí podle zákona o rodině

Proti usnesení okresního soudu o nařízení výkonu rozhodnutí lze podat opravný prostředek odvolacímu soudu. Opravné prostředky je nutno podat písemně a předložit je okresnímu soudu. Lhůta pro podání opravných prostředků činí tři týdny.

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

Exekuční řád obsahuje ustanovení, která omezují možnost výkonu rozhodnutí, například v zájmu ochrany povinného. Povinný může v omezené míře bránit výkonu rozhodnutí tím, že proti němu podá námitku, například kvůli promlčení. Nejčastějšími příklady omezení výkonu rozhodnutí jsou situace, kdy jsou některé druhy majetku a některá aktiva se zřetelem k potřebám povinného vyloučena ze zabavení. Ze zabavení hmotných statků může být vyloučeno například to, co se nazývá „beneficium“ („nezabavitelný majetek“), například byt, který povinný trvale užívá, a peněžní prostředky, které povinný potřebuje ke své obživě. Z obstavení mzdy je vyloučena „vyhrazená částka“ určená ke krytí běžných životních nákladů a nákladů povinného na bydlení.

Poslední aktualizace: 15/12/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.